

„Treflikowy Dzień - Treflik i Treflinka poznają drzewa”- scenariusz zajęć przedszkolnych

Scenariusz zajęć jest tylko propozycją przeprowadzenia zajęć. Nauczyciel sam dobiera treści odpowiednie do wieku i zainteresowań dzieci (w zależności od potrzeb i możliwości dzieci).

Cele ogólne:

- poznanie wyglądu i nazw wybranych drzew;
- poznanie części drzewa;
- rozwijanie sprawności manualnych;
- zachęcanie do aktywnego spędzania wolnego czasu

Cele szczegółowe: Dziecko:

- wymienia drzewa, które spotyka w czasie spaceru;
- słucha uważnie utworu literackiego;
- bierze udział w zabawach ruchowych;
- wykonuje polecenia nauczyciela;
- wykonuje pracę plastyczną;
- eksperymentuje, doświadcza, sprawdza wyniki doświadczeń,

Kompetencje kluczowe:

- Kompetencje w zakresie tworzenia i rozumienia informacji;
- Kompetencje matematyczne oraz w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
- Kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Środki dydaktyczne:

obrazki wybranych drzew iglastych i liściastych, liście i owoce wybranych drzew, doniczka, ziemia, żołądź, przedmioty potrzebne do wykonania wybranej pracy plastycznej lub eksperymentu, obręcze lub szarfy, melodia A. Vivaldi „Jesień”,

Przebieg zajęć:

I. PORANEK

1. Spacer wokół przedszkola- rozpoznawanie i nazywanie drzew rosnących wokół przedszkola.

Nauczycielka opowiada o budowie drzewa. Wymienia i prezentuje omawiane części:

- korzenie
- pień
- gałęzie-korona
- liście – korona

Po powrocie do sali dzieci odwzorowują na dywanie budowę drzewa:

- korzenie- z brązowej włóczki bądź tasiemki,
- pień- z kasztanów,
- gałęzie- nabierane podczas spaceru,
- liście- nabierane podczas spaceru.

2. „Hodowla dębu”- założenie w kąci przyrody hodowli dębu. Oglądanie liści, owoców dębu, obrazka przedstawiającego dorosłe dęby. Założenie hodowli w doniczce. Określenie, czego rośliny potrzebują, by rosnąć.

3. „Jesienne drzewo”- zabawa ruchowa - Dziecko stoi w obręczy lub w szarfie- są drzewami, których korzenie są głęboko pod ziemią- nie odrywają stóp od podłogi. Na hasło „wieje wiatr”- dzieci wyciągają ręce do góry- gałęzie- i energicznie nimi poruszają.

II. ZAJĘCIA GŁÓWNE

1. Poznanie najpopularniejszych drzew iglastych (świerk, sosna, jodła) i liściastych (dąb, kasztanowiec, jabłoń, grusza, lipa). Dla starszych dzieci- wyodrębnienie spośród drzew liściastych drzew owocowych. Nazwanie i dopasowanie ich owoców. Dopasowanie podpisów do odpowiedniego drzewa (dz. starsze), podzielenie na sylaby nazw, wysłuchanie na jaką głoskę zaczynają się podane nazwy (dz. starsze).

2. „Drzewa na wietrze”- zabawa ilustracyjna do muzyki

Nauczyciel puszcza dowolną muzykę (np. „Jesień” A. Vivaldiego). Dzieci stoją w rozsypce będąc drzewami. Jedno wybrane dziecko będzie wiatrem- na początku stoi obok- i będzie wprawiało drzewa w ruch. Podczas muzyki „wiatr” chodzi pomiędzy „drzewami” i kogo dotknie, ten zaczyna poruszać „gałęziami” (ręce wyciąga w górę i porusza nimi). Kiedy muzyka cichnie, zamierają wszystkie „drzewa”.

3. „Matematyczne drzewa”- jesienne kolorowe drzewa i liście:

- ❖ układanie rytmów z kolorowych liści,
- ❖ dopasowanie liści kolorami do drzew,
- ❖ przeliczanie liści,
- ❖ sprawdzenie na którym drzewie jest więcej liści, na którym mniej,
- ❖ dodawanie i odejmowanie,
- ❖ układanie w przestrzeni (np. połóż żółtego liścia nad zielonym drzewem, brązowego liścia na żółtym drzewie).

4. Opowiadanie „W lesie”- przygoda Treflika i Treflinki autorstwa Anny Płonki

Treflinka i Treflik wraz z rodzicami wybrali się na niedzielny spacer do lasu.

- Jak tu pięknie, jak tu cicho- zachwyca się Treflinka.

- Tak, masz rację. Bardzo lubię przychodzić tutaj, gdy chcę odpocząć- odpowiedziała mama.

- To świetne miejsce na odpoczynek- potwierdził tata.

- Skąd się wziął las?- zapytał zaciekawiony Treflik.

- Las to sprawka ludzi. To oni dawno, dawno temu zasadzili tu bardzo dużo drzew. Drzewa rosły i mamy las. Ale nie tylko ludziom zawdzięczamy to miejsce. Rośliny są bardzo sprytne, bo same też się rozsiewają. Wiatr przenosi nasiona i takie nasionko spada na ziemię i dzięki temu wyrasta nowe drzewko- cierpliwie wytłumaczyła mama.

- Zwierzęta też pomagają drzewom- zagadnął tata.

- Zwierzęta? Jak?- zapytał Treflik.

- No np. wiewiórka. Zbiera sobie zapasy na zimę- orzechy i żołędzie i zakopuje je w ziemi, a potem zapomina o tych skrytkach. A z takiego żołędzia wyrasta potem piękny dąb.

- Może my też wyhodujemy swojego dęba?- zapytała Treflinka.

- Jasne. Pozbierajcie trochę żołędzi, a w domu założymy hodowlę i będziecie obserwować jak rośnie drzewo- powiedziała mama.

Treflinka i Treflik z radością pobiegli przed siebie aby poszukać żołędzi. Po chwili zdyszany Treflik przybiegł do rodziców.

- Mamo, tato widziałem sarny. Są tam, niedaleko- wskazał palcem przed siebie Treflik.

- Trefliku, ciszej- upomniała synka mama – tutaj mieszkają zwierzęta. Nie należy hałasować, żeby ich nie spłoszyć.

- Nie wiedziałem, że tu ktoś mieszka. Myślałem, że są tu tylko drzewa - powiedział Treflik.

- Kochanie, las to dom zwierząt. A my tu jesteśmy gośćmi, więc należy się zachowywać cichutko. W lesie mieszka bardzo dużo różnych zwierząt: dużych i małych. Posłuchaj... - zamilkła mama.

Treflik zatrzymał się na chwilę i wsłuchał się w dźwięki, które do niego docierały.

- Ptaki... - powiedział uradowany Treflik.

- Tak. Teraz słysząc dzięcioła. To lekarz drzew- powiedział tata.

- Lekarz? To drzewa chorują?

- Zdarza się - powiedział tata. - Czasami atakują je groźne robaczki a dzięcioł stukając w drzewo, zjada je.

- Oooo, to bardzo ciekawe- powiedział Treflik.

- Jeśli chcesz, możemy poprosić pana leśniczego, żeby opowiedział ci więcej o lesie- zaproponowała mama.

- Tak. Bardzo chcemy- powiedziała Treflinka, która właśnie dołączyła do rodziny z pełną garścią żołądki w jednej ręce, a kilkoma papierkami po batonikach w drugiej.- Popatrzcie co znalazłam.

- Śmieci- stwierdził bez emocji Treflik.- Ktoś pewnie zjadł batonika i wyrzucił papierek.

- Trefliku, przecież tak nie wolno!- Oburzyła się Treflinka. -Śmieci wyrzuca się do kosza, a nie do lasu. Las to drzewa, a drzewa są nam bardzo potrzebne.

- Las potrzebny jest zwierzętom, ale nam? Po co?- zapytał zdumiony Treflik.

- Trefliku, las jest potrzebny wszystkim. Zwierzętom daje schronienie, a nam daje tlen- to drzewa produkują tlen, który jest nam potrzebny do życia, bo nim oddychamy. Z lasu też mamy drewno, a także owoce i grzyby. Popatrz, same korzyści- wytłumaczył chłopcu tata.

- No tak. Masz rację. Dbajmy o las- stwierdził Treflik.

- Dbajmy o las- potwierdzili mama, tata i Treflinka.

❖ Rozmowa nt opowiadania:

- Gdzie na spacer wybrali się Treflinka i Treflik z rodzicami?

- Skąd się wziął las?

- Jak zwierzęta pomagają drzewom?

- Dlaczego Treflinka była tak oburzona, gdy znalazła w lesie śmieci?

- Jak należy zachowywać się w lesie?

5. „Drzewo”- zabawa gestykulacyjna za D. Góra: „Vademecum zabaw- Jesień”.

Tutaj dłonie jak listeczki (wyciągnięcie do przodu dłoni z szeroko rozłożonymi palcami i poruszanie nimi),

dalej ręce – gałązeczki (rozłożenie ramion na boki i wzniesienie do góry),

pień, korzenie – mamy drzewo (ruchy okrężne bioder, unoszenie palców u stóp)

Wiatr w nim tańczy w prawo. w lewo! (delikatne skłony tułowia na boki poruszanie rękami nad głową)

6. Prace techniczne:

❖ Drzewko szczęścia z drucików kreatywnych.

Dzieci same splatają drucik kreatywny tworząc pień i gałęzie. Przymocowują drzewko do dużej plastikowej nakrętki za pomocą plasteliny (lub nauczyciel za pomocą kleju na gorąco). Dzieci ozdabiają drzewo kulkami z plasteliny lub guzikami (za pomocą kleju magik).

❖ Las w słoiku.

Tworzenie przez dzieci własnych ozdób w słoikach. Do wykonania zadania potrzebne będą dary natury: gałęzie, kamienie, szyszki, kasztany, kora, mech, rośliny. Każdy może udekorować swój słoik, by wyglądał oryginalnie.

7. Eksperymenty z darów natury:

❖ „Szyszka wskaźnik wilgoci”.

Do wykonania doświadczenia potrzebne będą: dwie otwarte szyszki, dwa kubki i woda. Do jednego kubka wlewamy 2/3 wody i zanurzamy w niej szyszkę, do drugiego wkładamy szyszkę bez wody. Na wykonanie doświadczenia potrzebujemy 3 godziny.

Wynik: Szyszka w obecności wody zamknęła się, a szyszka bez wody zachowała swój kształt.

❖ „Magiczne drzewo”.

Do wykonania doświadczenia potrzebne będą: kartonowe małe drzewko, gałęzie zabarwione na dowolny kolor, pojemnik pod drzewko, roztwór nasycony soli kuchennej.

Składamy drzewo, umieszczamy na podstawku i podlewamy roztworem soli. Pozostaje czekanie i obserwacja. Woda paruje, a sól ulega krystalizacji. Im dłużej przebiega proces parowania tym kryształki będą większe. Miejsce nie może być zbyt jasne, ani zbyt ciepłe. Przewidywany czas krystalizacji to ok 12 godzin. **Roztwór nasyconej soli kuchennej: 36 g soli na 100 g wody.**

❖ „Ile lat ma drzewo?”

Do wykonania doświadczenia potrzebne będą: plaster drzewa i lupa.

Nauczyciel razem z dziećmi obserwują przekrój pnia najpierw gołym okiem, a potem przez lupę. Gołym okiem rozpoznamy, że od środka pnia rozchodzą się do zewnątrz pierścieniowate wzory. Za pomocą lupy dodatkowo zauważymy ciąg jasnych i ciemnych kręgów. Pierścienie w drewnie tworzą się kiedy drzewo rośnie i średnica jego pnia przyrasta. W każdym roku drzewo tworzy od środka na zewnątrz nową warstwę. To jak szybko drzewo rośnie, zależy jest od warunków środowiska (klimatu, pogody, gleby, ilości wody i substancji odżywczych).

III. PO POŁUDNIU

1. „Mapa myśli”- zapisywanie odpowiedzi dzieci. Nauczyciel tworzy mapę myśli na tablicy, bądź dywanie.

Jakie korzyści dają nam drzewa?

Jakie są zagrożenia dla drzew?

Co my możemy zrobić dla ochrony drzew?

Czy ludzie i zwierzęta mogą żyć bez drzew?

Zagrożenia dla drzew:

Ludzie nie szanują drzew

Fabryki i pojazdy mechaniczne zanieczyszczają powietrze

Dorośli nadmiernie wycinają drzewa

Nie zbieramy makulatury

Korzyści jakie dają nam drzewa:

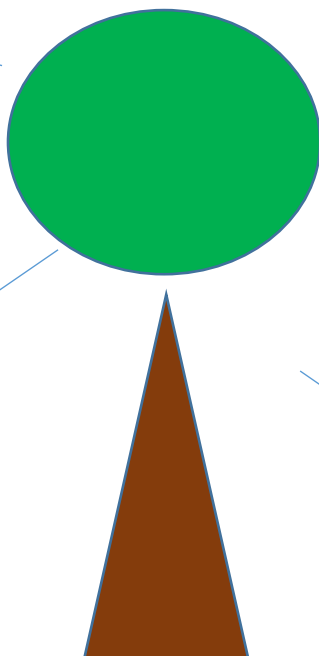
Drzewa produkują tlen

Ograniczają hałas

Pochłaniają pyły

Upiększają otoczenie

Są domem dla różnych gatunków drzewa

❖ Co możemy zrobić dla ochrony drzew?:

- sadzić drzewa,
- wykorzystywać kartki z obu stron,
- kupować papier wyprodukowany w sposób przyjazny dla środowiska

- korzystać z uroków zabawy pośród drzew nie niszcząc ich.

❖ **Czy ludzie mogą żyć bez drzew?:**

- zwierzęta nie miałyby domów,
- spaliny i zanieczyszczenia zatrąłyby ludzi i zwierzęta,
- wiatr strasznie wiałby i od hałasu bolałoby nas głowa,
- w razie powodzi woda rozlałaby się i zalałaby wszystkie domy.
- trudno byłoby oddychać.

2. Utrwalenie wiedzy o drzewach.

❖ **Quiz wiedzy o drzewach.**

- Drzewa nie są nam potrzebne.
- Na dębie rosną żołędzie.
- Kasztanowiec to drzewo iglaste.
- Każde drzewo ma pień, koronę i korzenie.
- W parku rosną tylko drzewa owocowe.

LUB

• **Dokończ zdanie – zabawa słowna.**

Nauczyciel mówi początek zdania, a zadaniem dzieci jest dokończenie zdania według własnego pomysłu np.:

- Lubię drzewo za.... (za to że daje cień, produkuje tlen...)
- Moim ulubionym drzewem jest....
- Liście są...
- Drzewo potrzebuje....

3. „Drzewa na wietrze”- zabawa ilustracyjna do muzyki

Nauczyciel puszcza dowolną muzykę (np. „Jesień” A. Vivaldiego). Dzieci stoją w rozsypce- będą drzewami. Jedno wybrane dziecko będzie wiatrem- na początku stoi obok- i będzie wprawiało drzewa w ruch. Podczas muzyki „wiatr” chodzi pomiędzy „drzewami” i kogo dotknie, ten zaczyna poruszać „gałęziami” (ręce wyciąga w górę i porusza nimi). Kiedy muzyka cichnie, zamierają wszystkie „drzewa”.

Opracowały nauczycielki Przedszkola Samorządowego im. Treflika w Zaborzu:

Anna Nagi i Anna Płonka